

ELWRO – RYS HISTORYCZNY – WAŻNE WYDARZENIA - DOKUMENTY

1958

- Społeczny Komitet Budowy Wrocławskiego Ośrodka Telewizyjnego w marcu kieruje do Wicepremiera Piotra Jaroszewicza memoriał (wniosek) autorstwa inż. Stefana Rylskiego w sprawie uruchomienia produkcji odbiorników telewizyjnych we Wrocławiu podpisany przez Bronisława Ostapczuka, przewodniczącego społecznego Komitetu, a zarazem przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej (współcześnie wojewoda),

[St. Rylski Rękopis memoriału](#)

[H. Stanek – „Narodziny...”](#)

- wicepremier Piotr Jaroszewicz pismem z dnia 24.04.1958 r. akceptuje (uważa za słuszne) uruchomienie produkcji odbiorników telewizyjnych we Wrocławiu i kieruje sprawę do Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego,

[Pismo Wiceprezesa Rady Ministrów](#)

1959

- akt erekcyjny – Zarządzenie Nr 29 z dnia 6.02.1959 r. Ministra Przemysłu Ciężkiego Kiejstuta Žemajtisa powołujące do życia Wrocławskie Zakłady Elektroniczne T-21 (po pewnym czasie przyjęła się skrócona nazwa ELWRO),

[St. Rylski - fragment wywiadu](#)

- nowo utworzone przedsiębiorstwo otrzymało do zagospodarowania obiekt starej cukrowni przy ul. Obornickiej we Wrocławiu
- pierwszym dyrektorem naczelnym został Marian Tarnkowski – główny technolog z Warszawskich Zakładów Telewizyjnych, a dyrektorem technicznym Mieczysław Bazewicz z Wrocławia. St. Rylski od września 1959 r. pełnił rolę doradcy M. Tarnkowskiego,

[M. Tarnkowski – fragment wywiadu](#)

- utworzenie w maju Pracowni Matematycznej,

[R. Zuber – „Początki WZE Elwro”](#)

- uruchomienie we wrześniu produkcji podzespołów telewizyjnych

(przełączników kanałów),

- przeszkolenie jesienią 1959 r. w technice maszyn cyfrowych inżynierów i matematyków - łącznie kilkanaście osób z ELWRO - jedna grupa w Zakładzie Aparatów Matematycznych PAN, druga grupa w Instytucie Badań Jądrowych PAN w Warszawie,

[E. Bilski „Okres maszyn cyfrowych typu ODRA” - Pierwsze kroki](#)

1960

- pierwsze logo ELWRO – elipsa z napisem ELWRO na bordowym tle z sinusoidą prezentującą przebieg elektryczny,

[B. Piwowar „Wspomnienia o ELWRO” - Pierwsze logo](#)

- uruchomienie produkcji podzespołów radiowych (głowice UKF) oraz zespołów odchyłania do telewizorów,
- opracowanie i wykonanie (montaż) modelu maszyny cyfrowej ODRA 1001 (I generacji – technika lampowo-tranzystorowa),

1961

- przekształcenie Pracowni Matematycznej w Ośrodek Zastosowań Maszyn Cyfrowych,
- uruchomienie produkcji urządzeń automatyki przemysłowej,
- uruchomienie w czerwcu i badania mc. ODRA 1001,
- opracowanie i wykonanie (montaż grudzień 1961 r.) modelu mc. ODRA 1002 (I generacji – technika lampowo-tranzystorowa),

[B. Piwowar „Wspomnienia...” - ODRA 1001 i ODRA 1002 to pierwsze komputery](#)

- powołanie zespołu konstrukcyjno-technologicznego do uruchomienia produkcji Uniwersalnej Maszyny Cyfrowej UMC-1 (I generacji – technika lampowa) na podstawie dokumentacji opracowanej w kierowanym przez prof. Antoniego Kilińskiego Zakładzie Konstrukcji Telekomunikacyjnych i Radiofonii Politechniki Warszawskiej,

[E. Bilski „Okres maszyn...” - UMC - 1](#)

- zatrudnienie w 1961 r.: 1361 osób,

1962

- montaż czterech prototypów mc. UMC-1 oraz uruchomienie 1 szt. UMC-1 (grudzień),
- uruchomienie modelu mc. ODRA 1002 i przekazanie mc. ODRA 1002 do eksploatacji w Centrum Obliczeniowym PAN,

- opracowanie i wykonanie (montaż grudzień 1962 r.) modelu mc. ODRA 1003 (II generacji – technika tranzystorowa),
- wdrożenie do produkcji bębnowej pamięci magnetycznej stanowiącej pamięć zewnętrzną mc. ODRA 1003,
- zatrudnienie w 1962 r.: 1884 osób,

1963

- dyrektorem naczelnym zostaje inż. Stefan Ryłski,
[*B. Piwowar „Wspomnienia...” - Rozmach organizacyjny Ryłskiego*](#)
- uruchomienie seryjnej produkcji mc. UMC-1, jest to początek przemysłowej produkcji maszyn cyfrowych w Polsce,
Próbną eksploatację w ELWRO, a następnie montaż i uruchomienie u odbiorców partii 14 maszyn cyfrowych UMC-1, wykonał 3-osobowy zespół (Stefan Zając, Marian Snowarski, Kazimierz Mazurkiewicz) utworzonej Sekcji Próbnej Eksploatacji w Ośrodku Zastosowań Maszyn Cyfrowych,
- oddanie do użytkowania nowego budynku biurowego ELWRO przy ul. Ostrowskiego,
- uruchomienie produkcji przyrządów pomiarowych,
- utworzenie Pracowni Projektowej Automatyki ELWRO,
- pierwszy eksport wyrobów automatyki przemysłowej,
- wykonanie i uruchomienie trzech prototypów maszyny cyfrowej II generacji ODRA 1003,
- eksport mc. UMC-1 do Węgier – instalacja w Instytucie Kartografii w Budapeszcie,
- zatrudnienie w 1963 r.: 2228 osób,

1964

- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1003,
- utworzenie Działu Obsługi Technicznej Maszyn Matematycznych pod kierownictwem Jarosława Adamczyka dla sprostania zadaniom obejmującym:
 - szkolenie użytkowników w zakresie obsługi technicznej i programowania,
 - przeprowadzanie wstępnej eksploatacji,
 - montaż i uruchamianie maszyn cyfrowych u użytkowników,
 - przeprowadzanie odbiorów końcowych i przekazywanie

- użytkownikom maszyn cyfrowych do eksploatacji,
- sprawowanie nadzoru technicznego nad wszystkimi maszynami cyfrowymi zainstalowanymi u użytkowników w okresie trwania gwarancji,
- sprawowanie serwisu w okresie po zakończeniu gwarancji,
- wyprodukowanie milionowego przełącznika kanałów,
- ELWRO włączone w skład przedsiębiorstw Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej „MERA”,
- przyjęcie w grudniu dokumentacji mc. ZAM-21 z Instytutu Maszyn Matematycznych (IMM) w Warszawie,
- zakończenie produkcji mc. UMC-1 (łącznie wyprodukowano 25 sztuk od 1962 r. - 1 sztukę wyeksportowano),
- zatrudnienie w 1964 r.: 2497 osób,

1965

- eksport 8 szt. mc. ODRA 1003 (5 szt. do Czechosłowacji, 2 szt. do ZSRR, 1 szt. do NRD),
- przekształcenie Ośrodka Zastosowań Maszyn Cyfrowych w Ośrodek Prób i Zastosowań Maszyn Cyfrowych,
- powołanie Zakładowego Ośrodka Przetwarzania Informacji,
- utworzenie Zakładu Doświadczalnego ELWRO,
- utworzenie Oddziału Zamiejscowego ELWRO w Bierutowie,
- zakończenie w grudniu montażu dwóch prototypów mc. ZAM-21,
- wykonanie prototypu mc. ODRA 1013 i modelu mc. ODRA 1103,
- zakończenie produkcji mc. ODRA 1003 (łącznie wyprodukowano 42 sztuki od 1963 r. z tego 10 sztuk wyeksportowano),
- zatrudnienie w 1965 r. 2858 osób,

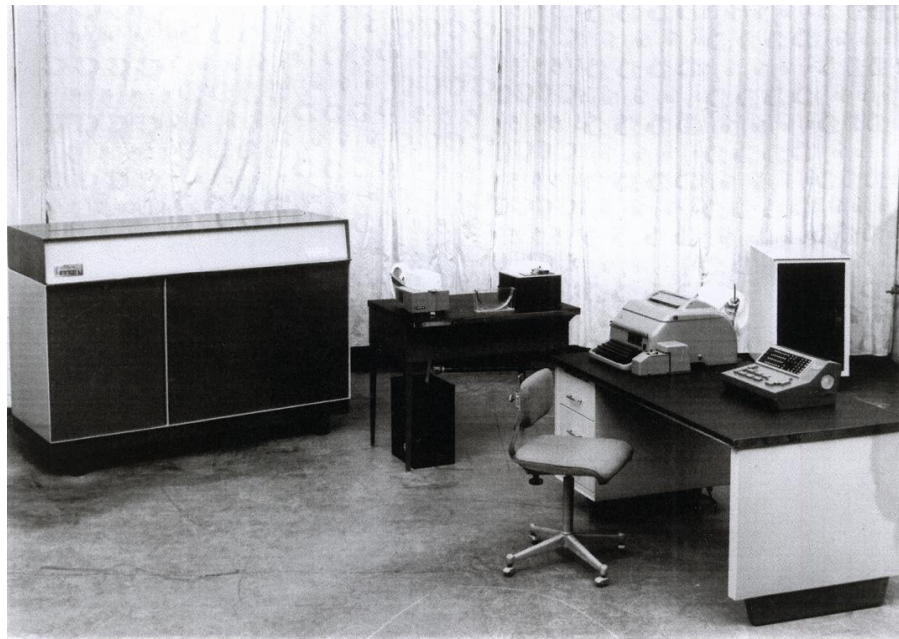
1966

- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1013,
- uruchomienie mc. ZAM-21 opracowanej w IMM Warszawa. Badania mc. ZAM-21 przez Komisję Oceny Maszyn Matematycznych wykazały dużą zawodność i mc. ZAM-21 nie zakwalifikowano do produkcji seryjnej w ELWRO,
- wykonanie, przy współpracy z Wojskową Akademią Techniczną, prototypu maszyny analogowej ELWAT-1,

E. Bilski „Okres maszyn...” – ODRA 1003, ODRA 1013, ELWAT 1

- opracowanie i montaż prototypu mc. ODRA 1103,

A. Urbanek „Co było przed serią ODRA 1300”

Maszyna cyfrowa ODRA 1103

- opracowanie i montaż modelu mc. ODRA 1204 oraz przygotowanie dwóch prototypów mc. ODRA 1204,

E. Bilski „Okres maszyn...” – ODRA 1204

B. Piwowar „Wspomnienia...” – Przy Odrze 1204...

- ELWRO prezentuje we wrześniu swoje maszyny cyfrowe i analogową na międzynarodowej wystawie „INTERORGTECHNIKA-66” w Moskwie. Zaprezentowano po raz pierwszy ODRE 1013, ODRE 1103, ODRE 1204 i ELWAT-1.,

J. Chelchowski „Nasz zakład na Interorgtechnice – 66”

- eksport 16 maszyn cyfrowych (9 do Czechosłowacji, 3 do ZSRR, 2 na Węgry i 2 do NRD),

St. Rylski – „Dorobek i zadania ELWRO”

- wyprodukowanie setnej maszyny cyfrowej, którą była ODRA 1013,

prof. A. Kiliński – „Z okazji setnej maszyny cyfrowej”

- zatrudnienie w 1966 r. 3141 osób,

1967

- rozpoczęcie seryjnej produkcji maszyn analogowych ELWAT-1,
- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1103,

- podpisanie z udziałem reprezentującego ELWRO dyrektora technicznego Eugeniusza Bilskiego tzw. umowy software'owej z ICT (późniejsze ICL),

[*B. Piwowar, „Wspomnienia...” - Zawarcie umowy z ICL Agreement*](#)

- przystąpienie do projektowania maszyny cyfrowej II generacji ODRA 1304 na podstawie otrzymanej od ICL listy rozkazów i szczegółowych opisów wszystkich instrukcji mc. ICL 1904,

[*B. Piwowar, „Wspomnienia...” - Realizacja umowy z ICL*](#)

- wykonanie i uruchomienie prototypów mc. ODRA 1204,
- utworzenie Oddziału Zamiejscowego ELWRO w Górze Śląskiej,
- oddanie do użytkowania nowego budynku przeznaczonego dla serwisu i Biura Handlu Zagranicznego,
- zakończenie produkcji mc. ODRA 1013 - łącznie wyprodukowano 84 szt. od 1966 r., z tego 49 sztuk wyeksportowano, w tym 36 sztuk w 1967 r.

[*Eksport 1967 r.*](#)

- utworzenie Zakładu Obsługi Technicznej Maszyn Matematycznych ELWRO-Serwis (dyrektorem zostaje Jarosław Adamczyk),

[*Zarządzenie dyrektora ELWRO z dnia 16.12.1967 r.*](#)

- zatrudnienie w 1967 r. 3275 osób,

1968

- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1204,
- wykonanie i uruchomienie modelu mc. ODRA 1304,

[*A. Urbanek „Jak powstawała seria ODRA 1300” – System komputerowy ODRA 1304*](#)

- zespół twórców maszyn cyfrowych otrzymuje Zespołową Nagrodę Państwową II stopnia za opracowanie i uruchomienie seryjnej produkcji maszyn cyfrowych w Polsce,
- uruchomienie seryjnej produkcji przełącznika kanałów TV-67,
- wykonanie w Zakładzie Doświadczalnym pierwszych aparatów URS (system elementów automatyki elektronicznej),
- utworzenie w ELWRO Biura Handlu Zagranicznego ELWRO prowadzącego działalność eksportową i importową przedsiębiorstwa,

(dyrektorem zostaje Jerzy Chełchowski),

ELWRO było jednym z czterech przedsiębiorstw w Polsce (pozostałe to: Cegielski, Rafamet, Bifama), które uzyskały uprawnienia do samodzielnej działalności w handlu zagranicznym bez pośrednictwa Central Handlu Zagranicznego,

„Elwrowski handel z tradycjami”

- eksport 24 maszyn cyfrowych (15 sztuk ODRA 1204, 8 sztuk ODRA 1103, 1 sztuka ODRA 1013 oraz 2 szt. maszyn analogowych ELWAT-1

Eksport w 1968 r.

- tworzenie zagranicznej (Moskwa, Berlin, Praga) sieci Punktów Obsługi Technicznej ELWRO-Serwis przy Delegaturach Centrali Handlu Zagranicznego „Metronex” Zjednoczenia „MERA”,
- utworzenie Oddziału Zamiejscowego ELWRO w Płakowicach dla produkcji podzespołów RTV,
- utworzenie w ELWRO Zakładu Techniki Wojskowej,

B. Piwowar „Wspomnienia...” - Komputery militarne z ELWRO

- dyrektorem naczelnym ELWRO zostaje Jerzy Olczak ze Świdnicy,
- zatrudnionych w ELWRO było 3446 osób,

Zatrudnienie w latach 1963-68

1969

- wydzielenie z ELWRO produkcji automatyki - Zakład Kompleksowej Automatyzacji wraz z Pracownią Projektowania Automatyki i Oddziałem w Górze Śląskiej zostają przekształcone w samodzielne przedsiębiorstwo pod nazwą Wrocławskie Przedsiębiorstwo Automatyzacji ELAM (późniejsze Mera-Elmat) z siedzibą przy ul. Obornickiej,
- przekazanie z ELWRO tematu URS wraz z grupą konstruktorów do ZD Eureka,
- wykonanie serii próbnej ośmiu mc. ODRA 1304,

- Komisja Oceny Maszyn Matematycznych stwierdza „pełne przyjmowanie oprogramowania maszyn serii ICT-1900 na maszynie ODRA 1304 skonstruowanej w zakładach ELWRO” – oprogramowania szacowanego na ponad 6 mln. rozkazów tj. na ponad 2 tys. osobo lat pracy programistów,
[*Komunikat Komisji ds. emc. ODRA 1304*](#)
- ELWRO eksponuje mc. ODRE 1304 na Międzynarodowych Targach w Lipsku, a także ODRE 1304 i ODRE 1204 na MT Poznań oraz w Moskwie na wystawie z okazji 25-lecia PRL,
- instalacja mc. ODRA 1304 w ZETO Wrocław,
- przystąpienie do opracowania maszyny cyfrowej III generacji (technika układów scalonych) mc. ODRA 1305,
[*Urbanek „Jak powstawała...” - System ODRA 1305*](#)
- opracowanie, montaż, badania komputera militarnego RODAN,
- setna maszyna cyfrowa sprzedana za granicę (ODRA 1204),
- zakończenie produkcji mc. ODRA 1103 - łącznie wyprodukowano 64 szt. od 1967 r. - z tego 8 sztuk wyeksportowano,

- zakończenie produkcji maszyn analogowych ELWAT-1 (łącznie wyprodukowano 50 sztuk od 1967 r., z tego 2 sztuki wyeksportowano),
- ELWRO-Serwis zatrudnia 130 osób serwisujących ponad 300 mc. w tym 100 za granicą,
- wnioski Komitetu Nauki i Techniki (KNiT) z oceny dorobku technicznego WZE ELWRO za okres dziesięciu lat rozwoju,

Notatka KNiT w sprawie wyników oceny dorobku

1970

- przekazanie do eksploatacji w ZETO Wrocław mc. ODRA 1304 i publiczny pokaz zgodności programowej mc. ODRA 1304 z mc. ICL 1904 przeprowadzony z udziałem przedstawiciela ICL,
- uruchomienie seryjnej produkcji maszyn cyfrowych do przetwarzania danych ODRA 1304,

A. Urbanek: „Jak powstawała...” - Pierwsze aplikacje

- uruchomienie seryjnej produkcji nowej pamięci bębnowej ze wzmacniaczem zapisu i głowicą czytająco-piszącą o podwyższonej gęstości zapisu, opatentowanymi (patent P143045) rozwiązaniami elwrowskich konstruktorów zastosowanymi w bębnie magnetycznym BW6 przejętym z warszawskiego Instytutu Maszyn Matematycznych,

W. Podgórski: „Podwojenie gęstości”

- wyprodukowanie serii informacyjnej kalkulatora TMK 204,

Kalkulator TMK 204

- uruchomienie mc. ODRA 1204 w Al. Azhar University w Kairze
[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)
- uruchomienie seryjnej produkcji przełącznika kanałów TV-69,
- instalacja i uruchomienie mc. ODRA 1304 w GUS Warszawa,
- zatrudnienie w 1970 r.: 3315 osób,

1971

- utworzenie w ELWRO Ośrodka Badawczo Rozwojowego Maszyn Cyfrowych (dyrektorem zostaje Bronisław Piwowski),
- uruchomienie i przekazanie do eksploatacji mc. ODRA 1204 w University of Dacca w Pakistanie Wschodnim (późniejszy Bangladesz),
[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)
- protest/zebranie załogi ELWRO-Serwis przeciwko odwołaniu dyrektora ELWRO-Serwis Jarosława Adamczyka i przeciwko planowanemu przez Zjednoczenie Mera przejęciu serwisu komputerów elwrowskich przez Centralę Techniczno Handlową Artykułów Biurowych - CTHAB (zajmowała się głównie serwisem maszyn do pisania),
- działania grupy pracowników ELWRO-Serwis, na różnych szczeblach władz, uświadamiające koncentrację przez Zjednoczenie Mera produkcji i serwisu urządzeń komputerowych w Warszawie kosztem ELWRO i środowiska wrocławskiego, doprowadziły do odstąpienia od projektowanego przejęcia serwisu przez CTHAB,

Pismo do Ministra Przemysłu Maszynowego

- złożenie przygotowanego w wyniku działań grupy pracowników ELWRO-Serwis wniosku do Ministra Przemysłu Maszynowego via Zjednoczenie Mera o nadanie dla ELWRO uprawnień generalnego dostawcy urządzeń informatyki,
- opracowanie mc. ODRA 1325 (odpowiednik mc. ICL 1902/1903) do zastosowań w sterowaniu procesami technologicznymi,
- wykonanie i uruchomienie w Zakładzie Doświadczalnym dwóch prototypów maszyny cyfrowej III generacji ODRA 1305,
- wykonanie serii próbnej 8 mc. ODRA 1305,

A. Urbanek „Jak powstawała...” - System ODRA 1305”

System ODRA 1305

- rozpoczęcie produkcji kalkulatorów ELWRO-105 L przy współpracy z firmą Chori/ Busicom z Japonii w oparciu o kontrakt zapewniający dla ELWRO wyłączność produkcji i prawa sprzedaży w Europie,
Sprawozdanie z delegacji służbowej
- uruchomienie seryjnej produkcji nowego typu zespołów odchyłania TZC,
- podpisanie protokołu w Moskwie (1.07.1971 r.) z udziałem

przedstawicieli ELWRO (E. Bilski, Z. Wojnarowicz, J. Markowski) i IMM w sprawie współpracy technicznej w pracach nad mc. Jednolitego Systemu (RIAD) R-30,

E. Bilski, B. Piwowar „Okres maszyn cyfrowych RIAD”

Protokół z Moskwy

- decyzja Ministerstwa Przemysłu Maszynowego (21.11.1971 r.) o przekazaniu z IMM Warszawa do OBR ELWRO prowadzenia tematu RIAD (mc. R-30). Dyrektor OBR ELWRO Bronisław Piwowar zostaje z-cą głównego konstruktora maszyn cyfrowych jednolitego systemu w Polsce,

E. Bilski, B. Piwowar „Okres maszyn cyfrowych RIAD”

B. Piwowar „Wspomnienia...” – Otwarcie ELWRO na wschód – komputery RIAD

- instalacja w Politechnice Budapesztańskiej 4 sztuk mc. ODRA 1204,
W Instytucie Elektrotechniki Politechniki w Budapeszcie
- przekazanie mc. ODRA 1204 dla Szkoły – Elektroniczne Zakłady Naukowe,
- zatrudnienie w 1971 r.: 3510 osób,

1972

- uzyskanie przez ELWRO uprawnień generalnego dostawcy w zakresie urządzeń informatyki (pismo Ministra Przemysłu Maszynowego nr GM/IV-0231-40/71 z dnia 13.01.1972 r.),
- powołanie Biura Generalnych Dostaw w ramach ELWRO-Serwis zarządzeniem dyrektora ELWRO nr 8/72 z dnia 28.02.1972 r., które zorganizowało sprawną działalność generalnych dostaw w zakresie:
 - organizacji dostaw sprzętu informatyki,
 - doradztwa i współpracy z odbiorcami,a także:
 - nietypową dla innych przedsiębiorstw działalność w zakresie organizacji ekspozycji, informacji, wydawnictw,

Fragment z protokołu zdawczo-odbiorczego BGD

- utworzenie w krótkim czasie w Biurze Generalnych Dostaw:
 - pracowni plastycznej: projekty i realizacja oprawy plastycznej udziału ELWRO w licznych krajowych, zagranicznych targach, wystawach, sympozjach itp.,

- pracowni graficznej: projekty i realizacja (sitodruk) materiałów reklamowych, promocyjnych, okazjonalnych,
- pracowni fotograficznej i audiowizualnej,
- redakcji materiałów informacyjnych, reklamowych, „Informatora dla użytkowników mc. ODRA”,

Informator dla użytkowników komputerów ODRA

Powtarzalne ośrodki obliczeniowe - projekty

- bazy poligraficznej-wydawnictwo dla odbiorców dokumentacji techniczno-ruchowej, dokumentacji oprogramowania, informatorów, materiałów informacyjnych, reklamowych,

Zespół ds. organizacji ekspozycji i informacji

Niektóre z prac Geta-Stankiewicza z pracowni graficznej

- zatrudnieni w pracowni graficznej BGD Get – Eugeniusz Stankiewicz, Roman Kowalik wraz z innymi znanymi artystami plastykami (J. Aleksion, St. Kors i inni) zainicjowali utworzenie „Studia 7” grupującego 7. artystów plastyków dla którego ELWRO w ramach mecenatu zapewniałoby udostępnianie warsztatu sitodrukowego, a ze strony „Studia 7” przekazywana byłaby dla Elwro część nakładu każdej pracy,

Pismo R. Kowalika i E. Stankiewicza

Żart na etacie

Studio 7 – program działalności - fragment

- wyprodukowanie 500. maszyny cyfrowej, którą była ODRA 1204,
- wykonanie serii próbnej mc. ODRA 1325,
- montaż w ELWRO mc. R-30 wg dokumentacji Instytutu z Erywania i z dostarczonych z ZSRR zespołów, części a następnie wystawienie nieuruchomionej mc. R-30 na Międzynarodowych Targach w Poznaniu,
- opracowanie, montaż, uruchomienie wg konstrukcji elwrowskiej mc. R-30 szybszej, dużo mniejszej od erywańskiej (ZSSR) z wykorzystaniem bazy elementowej, rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych jak w mc. ODRA 1305,
- powołanie Polsko-Czechosłowackiej Niestalej Grupy Roboczej RAMONA-RODAN ds. militarnego komputera RODAN,

H. Stanek „Militarny sprzęt komputerowy...” – Niestala Grupa

Robocza R-R.

- przejście z CTHAB-u do pionu handlowego ELWRO (Biuro Generalnych Dostaw i Serwis), funkcji Krajowej Organizacji Technicznej Obsługi (KOTO) maszyn cyfrowych jednolitego systemu,
- zmiana nazwy przedsiębiorstwa, w ramach Zjednoczenia Mera, na Mera-Elwro,
- rozwój produkcji kalkulatorów,

Seryjna produkcja kalkulatorów

Kalkulatory z ELWRO

- zakończenie produkcji mc. ODRA 1204 (łącznie wyprodukowano 179 sztuk od 1967 r. z tego 114 sztuk wyeksportowano),
- Krajowe Biuro Informatyki (KBI) kieruje rozdzielnictwem komputerów i opracowuje zasady realizacji dostaw komputerów produkcji krajowej dla użytkowników,

*Dwuletni kroczący plan rozdziału komputerów
i zasady realizacji dostaw*

- przedstawiane przez KBI sprawy nie zawsze pokrywają się z prawdą bądź stanem faktycznym, np. w sprawie cen na sprzęt informatyczny,

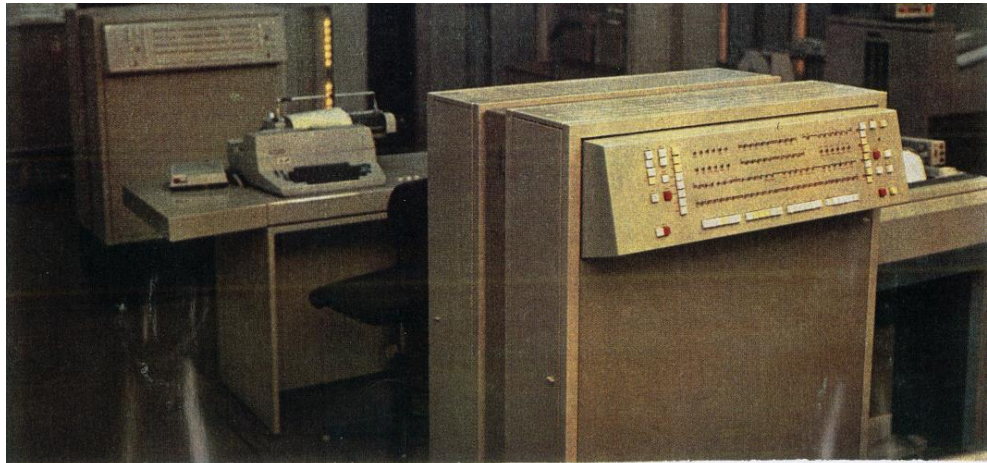
Pismo KBI znak ZG – 4332/72 oraz uwagi WZE ELWRO

- zatrudnienie w 1972 r.: 3955 osób,

Produkcja globalna i zatrudnienie w latach 1970-1972

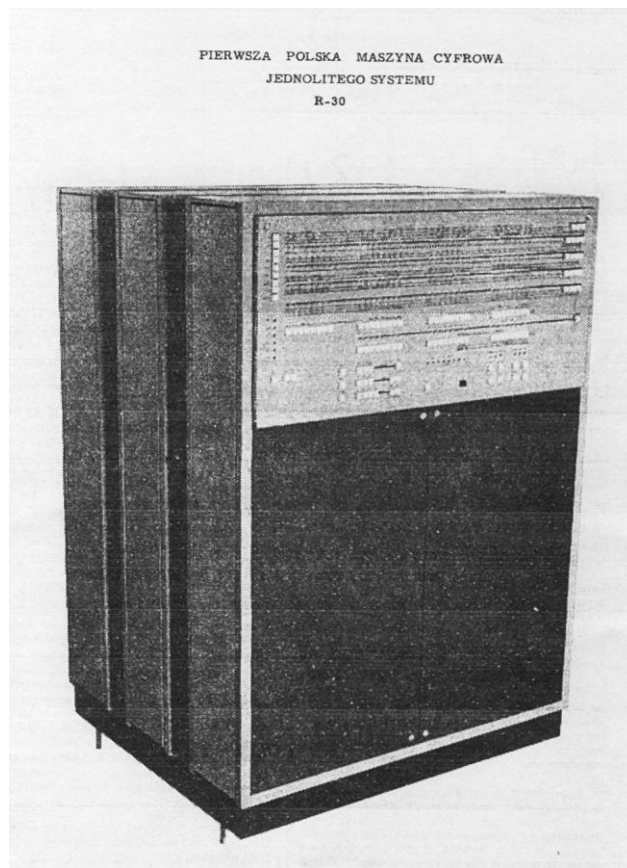
1973

- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1305,
[A. Urbanek „Jak powstawała...” - Tajemniczy GEORGE](#)
- uruchomienie seryjnej produkcji mc. ODRA 1325,

Maszyna cyfrowa ODRA 1325

- wykonanie serii próbnej - 6 sztuk elwrowskiej wersji mc. R-30,

- ukazanie się pierwszego numeru zakładowej gazety ELWRO,
- pokazanie, na wystawie maszyn cyfrowych jednolitego systemu w Moskwie, elwrowskiej mc. R-30 różniącej się od opracowanej przez Instytut w Erywaniu,
- wizyta we wrześniu w ELWRO grupy ok. 20 osób z Moskwy i Erywania z udziałem Ministra Przemysłu Maszynowego Aleksandra Kopcia w sprawie odstępstwa ELWRO w mc. R-30 od ustaleń jednolitej polityki technicznej w zakresie maszyn cyfrowych. Minister A. Kopeć, nie zgadzając się z opinią Rosjan, pozytywnie ocenił zbudowanie przez ELWRO lepszej mc. R-30,

[E. Bilski, B. Piwowar „Okres maszyn cyfrowych RIAD” - Elwowska mc. R-30](#)

- uznanie elwrowskiej wersji mc. R-30 jako R-32,
- zakończenie produkcji mc. ODRA-1304, których wyprodukowano 90 sztuk od 1970 r., z tego 17 sztuk wyeksportowano,
- pobyty w Japonii inżynierów z ELWRO dla przygotowania produkcji licencyjnych kalkulatorów ELWRO 255 L,

[Sprawozdanie z delegacji służbowej](#)

- przeciętne zatrudnienie w 1973 r.: 4060 osób,

1974

- mc. ODRA 1304 w Wietnamie – uruchomienie i przekazanie do eksploatacji zestawu ODRA 1304 w Komitecie Nauki i Techniki w Hanoi,

[Sprawozdanie z delegacji służbowej](#)

- dyrektorem naczelnym ELWRO zostaje Zbigniew Salamon ze Świdnicy,
- podział ilościowy maszyn cyfrowych i urządzeń na dostawy dla MON, na kompletację Biura Generalnych Dostaw i na eksport,

[Podział dla dostaw](#)

- mc. R-32 najszybsza maszyna cyfrowa spośród różnych mc. RIAD od R-20 do R-40,

[E. Bilski, B. Piwowar „Okres maszyn cyfrowych RIAD”- Porównanie różnych mc. RIAD](#)

- opracowanie i produkcja w ELWRO militarnych komputerów. Rozpoczęcie seryjnej produkcji komputera militarnego RODAN 10

kompatybilnego w pełni z ODRA 1325 w wykonaniu mobilnym dla potrzeb zautomatyzowanych systemów rozpoznania radiolokacyjnego, dowodzenia i kierowania,

[H. Stanek - „Opracowanie i produkcja militarnych komputerów”](#)

- kontynuacja produkcji i dostaw podzespołów radiowo-telewizyjnych,
[Rozliczenie 1974 r. i plan na 1975 r. podzespołów rtv](#)
- instalacja mc. ODRA 1305 w ośrodku obliczeniowym „Hutmen” – przedsiębiorstwa przetwórstwa metali nieżelaznych usytuowanego w pobliżu ELWRO,

[A. Urbanek „ Jak powstawała...” – ODRA 1305 w Hutmenie](#)

- podstawowy asortyment – wykonanie 1974 r. i plan na 1975 r.

[Podstawowy asortyment](#)

1975

- uruchomienie seryjnej produkcji mc. R-32,

Maszyna cyfrowa R-32

- szkolenie użytkowników maszyn cyfrowych w 1975 r.: 150 kursów, 3400 słuchaczy,

[Planowana ilość kursów](#)

- plan ELWRO-Serwisu uruchomienia u użytkowników w 1975 r. maszyn cyfrowych w ilości 149 szt. (w tym mc. z 1974 r.), zrealizowano w ilości 135 szt. - przyczyną były także nie

przygotowane pomieszczenia użytkowników,

[Uruchomienia maszyn cyfrowych w 1975](#)

- rozwój produkcji do 1975 r.

[Rozwój produkcji](#)

- opracowanie „Programu rozwoju i generalnych dostaw systemów komputerowych w WZE Mera-Elwro 1976-1980”. Program ujmował dwa warianty strategii rozwoju, zarówno dla linii ODRA 1300 jak i dla linii RIAD,

[Program rozwoju 1976-1980](#)

- zatrudnienie w 1975 r.: 4372 osoby,

1976

- planowana produkcja wyrobów w latach 1976-1980 i wykonanie w latach 1974-1975,

[Projekt planu na lata 1976-1980](#)

- utworzenie Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów (CKSAiP) Mera-Elwro z połączenia Wrocławskich Zakładów Elektronicznych Mera-Elwro i Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Pomiarów i Automatyki Elektronicznej Mera-Elmat – na stanowisko Dyrektora powołano Zbigniewa Salamona,

[Pismo okólne nr 1/76](#)

- utworzenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów Mera-Elwro z połączenia OBR MC Mera-Elwro i OBR PiAE Mera-Elmat – na stanowisko Dyrektora powołano Bronisława Piwowara,
- przyznanie nagród państwowych (zespołowych) I i II stopnia specjalistom CKSAiP Mera-Elwro za osiągnięcia, odpowiednio, w dziedzinie elektronicznych maszyn cyfrowych (opracowanie konstrukcji i technologii wytwarzania komputerów III generacji ODRA 1305, ODRA 1325 i R-32) i automatyki (współudział w opracowaniu systemu automatyki analogowej Intelktran),
- zakończenie dostaw z ELWRO dla linii produkcji stali w Hucie Katowice,
- uruchomienie produkcji kalkulatorów kieszonkowych ELWRO 440,

1977

- uruchomienie produkcji kalkulatorów inżynierskich (biurkowe-

ELWRO 180 i kieszonkowe – ELWRO 480),

- utworzenie Instytutu Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów – IKSAiP w miejsce zintegrowanego OBR Mera-Elwro i OBR PiAE Mera-Elmat (dyrektorem Instytutu zostaje Bronisław Piwowar),

[Organizacja Instytutu KSAiP](#)

- przewidywane wykonanie podstawowego asortymentu w 1977 r. i plan na 1978 r.

[Podstawowy asortyment produkcji](#)

1978

- wyprodukowanie 1000. maszyny cyfrowej, którą była mc. R-32,

[1959-1978 Tysiąc komputerów](#)

[Ruta Maćkowiak „Od UMC-1 do R-32”](#)

[S. Błaszczak „Z komputerami Mera-ELWRO w świat”](#)

- niektóre z faz procesu produkcyjnego maszyny cyfrowej – fotoreportaż
[J. Brudnowski, „Jak powstaje komputer”](#)

- wyprodukowanie stutysięcznego kalkulatora kieszonkowego,
- przekazanie do eksploatacji Celulozowni ROSHENTAL w NRD automatyzowanej przez Mera-Elwro,
- wykonanie serii informacyjnej (ok. 200 szt.) telewizyjnej video gry - TVG-10,

[Telewizyjna video gra](#)

- przekształcenie warsztatów szkolnych przy Elektronicznych Zakładach Naukowych na warsztaty przyzakładowe ELWRO,

[Przekształcenie warsztatów szkolnych](#)

- wykonanie w Instytucie KSAiP doświadczalnej serii elementów automatyki Intelektran S,
- produkcja aparatury fizykochemicznej i systemów pomiarowych w tym:
 - nowej generacji przyrządów mikroprocesorowych: pehametr-jonometr, tlenomierz, konduktometr,
 - monitor jakości wody Aquamer 52,
 - zmodernizowany chromatograf gazowy N-504,

[B. Piwowar, „Wspomnienia...” - Automatyka elektroniczna i elektroniczna aparatura”](#)

R. Gawlak „Szansa dla aparatury pomiarowej”

- złoty medal na Międzynarodowych Targach w Zagrzebiu dla mobilnego mikrolaboratorium AW-11 (samochód dostawczy Nysa i przyczepa campingowa N-132 z Niewiadowa) z elwrowską aparaturą do badania jakości wody,

Mikrolaboratorium mobilne AW-11

- zatrudnienie w 1978 r. (bez Instytutu KSAiP): 5900 osób,

1979

- 20-lecie ELWRO,

Schemat rodowodu ELWRO

Życzenia Wiceministra Przemysłu Maszynowego

- przekazanie do użytkowania międzyzakładowej przychodni specjalistycznej ELWRO przy ul. Ostrowskiego,

Zakładowa baza lecznicza

Budynek przychodni

- ustalenie dziedzin dla realizacji przez ELWRO generalnych dostaw systemów sterowania procesami technologicznymi:
 - sterowanie maszynami papierniczymi;
 - wzorcowanie i legalizacja liczników energii elektrycznej;
 - sterowanie technologią produkcji cementu;

[Generalne dostawy systemów sterowania procesami technologicznymi](#)
- ekspozycja ELWRO na MTP-79,

[Przedmiot ekspozycji na MTP-79](#)
- opracowanie programu wdrażania do produkcji urządzeń i systemów komputerowych dla diagnostyki medycznej,

[Realizacja polecenia służbowego nr 10a/79](#)
- zagrożenie dla realizacji zadań ELWRO wiążące się z brakiem zabezpieczenia materiałowego i brakiem realizacji przez zakłady zjednoczenia MERA dostaw kooperacyjnych (drukarki, monitory, jednostki pamięci taśmowej) dla kompletacji systemów komputerowych,

[Uchwała nr 1/79 KSR](#)
- wykonanie i uruchomienie 2 prototypów procesora teleprzetwarzania danych PTD EC-8371.01 (odpowiednik IBM 3705) współpracującego z maszynami cyfrowymi jednolitego systemu, a także z mc. IBM,

B. Piwowar „Wspomnienia...” - Załączek sieci komputerowych....

- zakończenie produkcji mc. ODRA 1325 (łącznie od 1973 r. wyprodukowano 139 szt., z tego 24 sztuki wyeksportowano),
- opracowanie organów elektronicznych „Elwirka” przeznaczonych dla dzieci,

Organy elektroniczne Elwirka

- eksport mc. ODRA 1305 i mc. R-32,

1980

- powołanie Polsko-Czechosłowackiej Niestalej Grupy Roboczej – RODAN 15 – rozpoczęcie opracowania komputera militarnego RODAN 15 (kompatybilny z mc. ODRA 1305),

H. Stanek „Militarny sprzęt ...” - Grupa robocza RODAN 15

- uruchomienie produkcji:
 - procesów teleprzetwarzania PTD EC-8371.01 i rozpoczęcie dostaw podsystemów teleprzetwarzania (procesor, urządzenie transmisji danych, terminale),
 - drukarek DK-278 do kalkulatora,
 - mikrolaboratoriów mobilnych do kontroli/badania jakości wód,
 - organów elektronicznych „Elwirka” dla dzieci oraz innych wyrobów,

Plan nowych uruchomień

Procesor Teleprzetwarzania Danych PTD EC-8371.01

- produkcja na rynek krajowy gry telewizyjnej TVG-10,
- podpisanie w Budapeszcie przez przedstawicieli Instytutu KSAiP (Jan Kurilec, Roman Gawlak) porozumienia o wielostronnej międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej z udziałem ELWRO w dziedzinie budowy przyrządów do kontroli stopnia zanieczyszczenia środowiska naturalnego,
[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)
- kontrakt na dostawę dwumaszynowego systemu mc. R-32 dla kolei węgierskich MAV – Zahany,
[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)
- instalacja, obsługa, nadzór techniczny komputerów wyeksportowanych do Jugosławii:
 - ODRA 1305 z urządzeniami teletransmisji – instalacja w ELEKTROPRIMORIE Rijeka,
 - ODRA 1305 – obsługa techniczna w ELEKTRA Zagrzeb,
 - R-32 – nadzór techniczny w VELEBIT Zagrzeb,

[*Sprawozdania z delegacji służbowej*](#)

- realizacja kontraktu eksportowego na dostawę urządzeń sterowania procesem technologicznym w Zakładach Wapienniczych w Kerbali w Iraku,

[*Polecenie służbowe nr 4/80*](#)

- zatrudnienie w 1980 r.: 5832 osoby

[*Zatrudnienie w 1980 r.*](#)

1981

- dyrektorem naczelnym ELWRO zostaje Andrzej Musielak – w ELWRO pracuje od 1960 r.,
- wprowadzenie, zmodyfikowanej zarządzeniem dyrektora ELWRO, struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa z pionami organizacyjnymi:
 - Dyrektora Naczelnego (DN),
 - ds. Generalnych Dostaw, w tym serwis (DG),
 - ds. Produkcji (DP),
 - ds. Technicznych (DT),
 - ds. Ekonomicznych (DE),
 - ds. Inwestycji i Utrzymania Ruchu (DI),
 - ds. Pracowniczych (DK),
 - ds. Handlu w tym Biuro Handlu Zagranicznego (DH),

[*Zarządzenie nr 6/81*](#)

- eksport mikrolaboratoriów mobilnych AW-11 do badania jakości wody,
- uruchomienie produkcji militarnych minikomputerów UMJS-10 (Uniwersalna Mikroprogramowana Jednostka Sterująca), których koncepcję uznać można za wstęp do personalnych komputerów (PC),

[*H. Stanek „Militarny sprzęt ...”UMJS*](#)

- eksport: mc. ODRA 1305 (4 szt.), mc. R-32 (2 szt.), podsystemów teleprzetwarzania EC-8371.01 (40 szt.),

[*Plan sprzedaży eksportowej*](#)

[*Podsystem Tele JS*](#)

- przekazanie odpłatne praw do produkcji telewizyjnej video gry TVG-10 dla Przedsiębiorstwa Polonijno Zagranicznego Ameprod z Poznania,

[*Ameprod TVG-10*](#)

1982

- realizacja porozumień o wieloletniej współpracy zawartych z:
 - Narodowym Bankiem Polskim,
[*Polecenie służbowe nr 6/82*](#)
 - Centrum Komputeryzacji Rynku „CEKAR” o produkcji mikroelektronicznych kas rejestracyjnych,
[*Polecenie służbowe nr 7/82*](#)
 - przedsiębiorstwem Polskie Koleje Państwowe o realizacji kompleksowej dostawy systemów sterowania zdalnego BUSZ-M i wzajemnych uzgodnieniach z PKP kierunków prac badawczo – rozwojowych,
[*Polecenie służbowe nr 8/82*](#)
 - Instytutem „ORGMASZ” o wspólnym prowadzeniu badań i wdrożeniu zastosowań technik komputerowych w resorcie hutnictwa i przemysłu maszynowego,
[*Polecenie służbowe nr 27/82*](#)
- opracowanie mikrokomputera biurowego ELWRO 523 dla zastosowań także w księgowości,
- zmiana nazwy na Zakłady Elektroniczne ELWRO zarządzeniem Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 28.10.1982 r., oraz zmiana logo ELWRO – w wyniku konkursu został przyjęty projekt graficzny nowego logo autorstwa Mieczysława Piróga plastyka z ELWRO,
[*Pismo okólne nr 4/82 oraz projekt graficzny nowego logo*](#)
- struktura i realizacja eksportu w 1982 r.:
 - poślizg w dostawach modułów PAO EC-3945 do ZSRR,
 - sprzedaż 55 podsystemów TeleJS z PTD EC-8371.01 do ZSRR, Węgier, Czechosłowacji,
 - sfinalizowanie dwumaszynowego systemu R-32 EC-1032 dla węgierskiego kolejnictwa,
 - zakończenie wieloletnich dostaw pamięci bębnowych do NRD i bloków pamięci operacyjnych do ZSRR,
[*Struktura i realizacja eksportu*](#)

1983

- uruchomienie produkcji pierwszych mikrokomputerów biurowych

ELWRO 523,

- wyprodukowanie przez ELWRO 200. procesora teleprzetwarzania PTD EC-8371.01, który stanowił uznaną specjalność ELWRO i był eksportowany do wszystkich krajów Europy Wschodniej, Mongolii i na Kubę,
- zniesienie z dniem 15.01.1983 r. wprowadzonej w stanie wojennym militaryzacji jednostek organizacyjnych, służb i stanowisk pracy w ELWRO oraz Instytucie KSAiP,

[Zarządzenie nr 2/83](#)

- likwidacja Filii Ośrodka Szkoleniowego ELWRO w Książu,

[Zarządzenie nr 6/83](#)

- realizacja kontraktu nr 196/81 zawartego przez ELWRO z agendą ONZ na dostawę do Mongolii podsystemu Tele JS z procesorem PTD EC-8371.01 dla Centralnego Urzędu Statystycznego w Ułan Bator wraz z 21 terminalami rozmieszczonymi na terytorium Mongolii,

[Sprawozdanie z delegacji służbowej](#)

1984

- plan eksportu w części dotyczącej urządzeń komputerowych

[Plan eksportu Biura Handlu Zagranicznego](#)

- zakończenie produkcji w 1984 r. mc. ODRA 1305 z pamięcią ferrytową na numerze fabrycznym 372. Od numeru 373 mc. ODRA 1305 jest produkowana wyłącznie z pamięcią półprzewodnikową,

[Polecenie służbowe nr 21/84](#)

- zakończenie produkcji do 31.12.1984 r. mc. R-32 EC-2032 z pamięcią ferrytową na numerze fabrycznym 151. Od numeru 152 mc. R-32 produkowana jest wyłącznie z pamięcią półprzewodnikową,

[Polecenie służbowe nr 34/84](#)

- wyprodukowanie 100. komputera militarnego RODAN-10,
- powołanie placówek zagranicznych o nazwie: Punkt Obsługi Technicznej ELWRO, podporządkowanych Dyrektorowi Biura Handlu Zagranicznego ELWRO w miejsce dotychczasowego podporządkowania elwrowskich placówek Dyrektorowi Delegatury Centrali Handlu Zagranicznego „Metronex”:

– w Budapeszcie

Na Węgrzech do końca 1983 r. zainstalowano:

- ❖ 20 zestawów maszyn cyfrowych ODRA,
- ❖ 3 zestawy mc. R-32,
- ❖ 14 podsystemów teleprzetwarzania z PTD, EC-8371.01,

[Zarządzenie nr 10/84](#)

- w Pradze

W Czechosłowacji do końca 1983 r. zainstalowano:

- ❖ 78 zestawów maszyn cyfrowych ODRA,
- ❖ 6 zestawów R-32 oraz zakontraktowano na 84/85 2 zestawy R-32 i 1 zestaw R-34,
- ❖ 8 podsystemów teleprzetwarzania z PTD oraz zakontraktowano na 84/85 7 podsystemów,

[Zarządzenie nr 19/84](#)

- w Berlinie na terenie NRD,

[Zarządzenie nr 23/84](#)

- podpisanie:

- dokumentu z programem dostaw dla sieci Narodowego Banku Polskiego komputerów R-32 i R-34 oraz systemów terminalowych,
- podpisanie porozumienia z Ministerstwem Paliw i Energetyki Czechosłowacji o dostawach dla tego resortu kilkunastu systemów R-34 i kilkunastu systemów teleprzetwarzania

[Handel-współpraca](#)

- eksport BHZ ELWRO w latach 1981-1984,

[Realizacja eksportu 1981-1984](#)

1985

- zakończenie produkcji przełącznika kanałów TV-69 z dniem 28.01.1985 r.,

[Polecenie służbowe nr 3/85](#)

- złoty medal na Międzynarodowych Targach w Poznaniu dla mikrokomputera ELWRO 800 (odpowiednik IBM PC/AT), który jednak nie został wdrożony do seryjnej produkcji,
- realizacja ustaleń dotyczących współpracy:
 - z firmą Velebit – Zagrzeb (Jugosławia) w zakresie produkcji i montażu kas sklepowych , oprogramowania, akwizycji,

[Polecenie służbowe nr 4/85](#)

- z firmą Elektronska Industrija – Niš (Jugosławia) w zakresie wdrożenia w tej firmie produkcji drukarki kalkulatorowej DK 278A zgodnie z podpisaną umową kooperacyjną,

[Polecenie służbowe nr 24/85](#)

- z firmą Elektronika Industrija – Honeywell w zakresie produkcji, dostaw zaprezentowanych podczas pobytu przedstawicieli NBP i PKP w Jugosławii, terminali specjalizowanych oraz drukarki książeczkowej ROSY 73 dla potrzeb bankowości i kolejnictwa,

[Sprawozdanie z delegacji służbowej](#)

- podpisanie porozumień dotyczących dostaw w latach 1986-1990:
 - kilkanaście mc. R-34 oraz urządzeń uzupełniających do mc. ODRA 1305 dla Ośrodka Informatyki Górnictwa i Energetyki oraz Gazownictwa,
 - 5 mc. R-32 i 10 mc. R-34 oraz kilkanaście podsystemów Tele JS PTD EC-8371.01 dla Ministerstwa Przemysłu Czechosłowacji,

[Handel-współpraca](#)

- uruchomienie produkcji pierwszych mikrolaboratoriów mobilnych AG-12 do badania jakości gleby,

- opracowanie mikrokomputera dla edukacji ELWRO 800 Junior w Instytucie Automatyki Politechniki Poznańskiej,
- wykonanie i uruchomienie prototypów 3 szt. jednostki centralnej R-34 EC-2134,

Polecenie służbowe nr 12/85 z harmonogramem

- zakończenie produkcji z dniem 31.12.1985 r. wyrobów:
 - czytnik-dziurkarka CDT-325-2,
 - drukarka wierszowa DW-325-1,
 - procesor PTD EC-8371.01 z pamięcią ferrytową,
 - moduł pamięci półprzewodnikowej 2 MB luzem,
 - moduł pamięci półprzewodnikowej 128 K do PTD luzem,
 - czytnik kart CK-325-1,

Polecenie służbowe nr 34/85

- planowanie zakończenia produkcji z dniem 31.12.1986 r.:
 - ferrytowego bloku pamięci SM-3101 na numerze 2306,
 - jednostki pamięci FJP-8/18/1 na numerze 5023,

Polecenie służbowe nr 35/85

1986

- przyłączenie do ELWRO Zakładu Wytwórczego Ogniw i Baterii „EMA-VOLTA” we Wrocławiu (Zarządzenie nr 5/org/86 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 28.01.1986 r.). Nową jednostkę włączono do Zakładu Komputerowego jako Zakład Obwodów Drukowanych z późniejszą zmianą profilu i nazwy na Zakład Urządzeń Elektronicznych,

[Wykaz zakładów i jednostek organizacyjnych](#)

- wykonanie przez ELWRO serii próbnej mikrokomputera dla szkół ELWRO 800 Junior,
- uruchomienie produkcji mc. jednolitego systemu R-34 (odpowiednik IBM 370/158) - seria próbna 10 szt.,

[c.d. harmonogramu z Polecenia służbowego nr 12/85](#)

Jednostka centralna R-34 EC-2134

- rozpoczęcie opracowania mikrokomputera klasy PC ELWRO 801AT,
- uruchomienie produkcji komputerów militarnych RODAN-15, które były mobilnym wykonaniem mc. ODRA 1305,
- zakończenie produkcji komputerów militarnych RODAN-10, których

wyprodukowano 135 sztuk od 1974 r.,

- tworzenie, po uzyskaniu zgody Ministerstwa Handlu Zagranicznego, delegatur Biura Handlu Zagranicznego ELWRO podporządkowanych Biuru Radcy Handlowego przy Ambasadzie PRL:

- w Pradze – zgoda MHZ, pismo z dnia 28.01.1986 r., znak DOK-II-0131/Czech./86,

[*Zarządzenie nr 20/86*](#)

- w Moskwie – zgoda MHZ, pismo z dnia 21.05.1986 r., znak DOK-II-0131/ZSRR/SS/86,

[*Zarządzenie nr 29/86*](#)

- w Budapeszcie – zgoda MHZ, pismo z dnia 25.07.1986 r., znak DOK-II-0131/Węgry/SS/86,

[*Zarządzenie nr 33/86*](#)

- eksport 7 systemów komputerowych R-34 do Czechosłowacji oraz 63 podsystemów TeleJS i 14 sztuk procesorów PTD EC-8371.01 do ZSRR, Czechosłowacji, Węgier i NRD,

[*Główne pozycje eksportu*](#)

- eksport do ZSRR ambulatoriów mobilnych AW-11 do badania jakości wody oraz laboratoriów AG-12 do badania gleby,
- dostawy krajowe mc. ODRA 1305 (30 szt.), mc. R-32 (3 szt.) oraz procesorów PTD EC-8371.01 (10 szt.),
- podpisanie kontraktu na eksport do Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej (KRLD) mc. R-34 w latach 1986-1987,

[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)

- obsługa serwisowa procesorów teleprzetwarzania PTD EC-8371.01 zainstalowanych w Jugosławii w Zagrzebiu, Dubrowniku, Osijeku i Belgradzie,

[*Sprawozdanie z delegacji służbowej*](#)

- porozumienie o współpracy z Dyrekcją Generalną Polskich Kolei Państwowych, a także umowa z Zakładami Teleelektronicznymi TELKOM-TELETRA dotycząca licencji na produkcję central elektronicznych,

[*Uchwały nr 30/86 i 50/86 Rady Pracowniczej*](#)

- zakończenie z dniem 31.12.1986 r. produkcji j.c. R-32 (EC-2032) na numerze fabrycznym 175. Od 1973 r. wyprodukowano 151 szt. z pamięcią ferrytową i 34 szt. od 1984 r. z pamięcią półprzewodnikową.

Wyeksportowano 15 szt. (z tego 10 do Czechosłowacji)

[Polecenie służbowe nr 25/85](#)

- zakończenie z dniem 31.12.1986 r. na numerze fabrycznym 432 produkcji jednostek centralnych ODRA 1305, komputerów znaczących dla rozwoju informatyki w Polsce i nie tylko, produkowanych w ELWRO od 1972 r. Łącznie wyprodukowano 432 szt. w tym 372 szt. z pamięcią ferrytową i 50 szt. od 1984 r. z pamięcią półprzewodnikową. Wyeksportowano 48 sztuk,

[Polecenie służbowe nr 19/86](#)

- zakończenie z dniem 31.12.1986 r. produkcji pamięci półprzewodnikowej PPO-305 256k luzem na numerze 20,

1987

- uruchomienie seryjnej produkcji mikrokomputerów edukacyjnych dla szkół ELWRO 800 Junior (zamówienie rządowe Ministerstwa Edukacji),

Mikrokomputer ELWRO 800 Junior

- uruchomienie serii próbnej mikrokomputerów personalnych ELWRO-

801 AT (zamówienie rządowe),

Objęte zamówieniem rządowym

- eksport maszyn cyfrowych 1 szt. ODRA-1305 i 9 szt. R-34 do Czechosłowacji oraz 1 szt. R-34 do Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej (opóźnienie z 1986 r.),
- eksport 64 podsystemów teleprzetwarzania z procesorami PTD do ZSRR (61 podsystemów) i Węgier (3 podsystemy) oraz eksport 19 sztuk procesorów PTD EC-8371.01(9 szt. do Czechosłowacji, 8 szt. do NRD, 2 szt. do Węgier),

Analiza obrotów BHZ w 1987 r.

- eksport do Chin modułowego systemu automatyki INTELEKTRAN,
- eksport do ZSRR laboratoriów mobilnych do badania wody (AW-11) i do badania gleby (AG-12) oraz laboratoriów do nauczania podstaw mechaniki (FMP),
- ustanowienie zagranicznych placówek w formie stałych delegatów Biura Handlu Zagranicznego ELWRO w Biurze Radcy Handlowego przy Ambasadzie PRL:

– w Berlinie w NRD – zgoda MHZ, pismo z dnia 16.01.1987 r.

Zarządzenie nr 12/87

– w Sofii w Bułgarii – zgoda MHZ, pismo z dnia 18.08.1987 r.

Zarządzenie nr 17/87

- ELWRO organizatorem wystawy w Hali Ludowej *INFOSYSTEM 87 WROCLAW*,
- realizacja umowy zawartej z Wielkopolskimi Zakładami Telekomunikacyjnymi „TELKOM-TELETRA” w sprawie sprzedaży dokumentacji technicznej i prawa produkcji w ELWRO (w Zakładzie Elektroniki) modemów jednolitego systemu 1200/2400, 600/1200 i 300 bd. oraz urządzeń konwertora telegraficznego,

Polecenie służbowe nr 18/87

- realizacja porozumienia o współpracy naukowo-technicznej pomiędzy ELWRO, Instytutem KSAiP a Instytutami Politechniki Wrocławskiej,

Polecenie służbowe nr 22/87

- opracowanie w Instytucie KSAiP emulatora mc. ODRA 1305 na procesorze R-34. Emulator umożliwiał użytkownikom mc. ODRA 1305 przeniesienie całego swojego oprogramowanie wraz z aplikacjami na mc. R-34,

A. Urbanek „Jak powstawała...” - Emulowanie ODRY
Emulator mc. ODRA 1305 dla EC 1034 (R-34)

- udzielenie przez ELWRO wsparcia finansowego i pomocy dla Klinik Akademii Medycznej we Wrocławiu:
 - Kliniki Nefrologicznej,
[Uchwała nr 164/87 Rady Pracowniczej](#)
 - Katedry i Kliniki Kardiologicznej,
[Uchwała nr 12/86 Rady Pracowniczej](#)
 - Katedry i Kliniki Chirurgii Urazowej,
[Uchwała nr 149/87 Rady Pracowniczej](#)
- zakończenie produkcji z dniem 31.12.1987 r. następujących wyrobów:
 - multiplexor MPX-325 na numerze 170,
 - przełącznik interfejsu PI na numerze 205,
 - mikrokomputerowy symulator styku S2 na numerze 30,
 - moduł pamięci taśmowej MTS z 6PT-3 na numerze 799,
 - adapter międzymaszynowy ADM-305 na numerze 52,
[Polecenie służbowe nr 17/87](#)
- wykonanie produkcji – sprzedaży 1987 r. i plan 1988 r. podstawowych wyrobów,
[Plan produkcji-sprzedaży](#)
- podpisanie w Budapeszcie porozumienia z firmą MIGERT o współpracy w zakresie dystrybucji na rynek węgierski aparatury do pomiarów wielkości fizyko-chemicznych oferowanej przez ELWRO,
[Porozumienie](#)

1988

- 20-lecie Biura Handlu Zagranicznego ELWRO,
- jubileusz 25-lecia szkoły Elektroniczne Zakłady Naukowe,
[Srebrny jubileusz](#)
- uruchomienie seryjnej produkcji mikrokomputerów ELWRO 801 AT kompatybilnych z IBM PC/AT, wyposażonych w oprogramowanie firmy Microsoft, dla której ELWRO stało się autoryzowanym dystrybutorem,

Mikrokomputer ELWRO 801 AT

- uruchomienie produkcji pierwszych modemów w Zakładzie Elektroniki,

- ELWRO uczestniczy, eksponując swoje wyroby, w 15. międzynarodowych targach i wystawach (w tym w Indiach w New Delhi),

[Działalność promocyjna](#)

- podpisanie protokołu z Ministerstwem Przemysłu Elektronicznego (Minelektrotechprom) ZSRR dla realizacji planów automatyzacji zarządzania przedsiębiorstw i organizacji tego ministerstwa na bazie dostaw z ELWRO w latach 1988-90:
 - do 20 systemów komputerowych EC-1034,
 - do 50 sztuk procesorów EC-2134 (tj. R-34),
 - do 10000 kompletów mikrokomputerów ELWRO-801AT,

[Protokół podpisany w Moskwie w dniu 19.05.1988 r.](#)
- realizacja porozumień zawartych z instytucjami ZSRR,

[Polecenie służbowe nr 14/88](#)
- porozumienie o współpracy z ZUS Warszawa na lata 1988-1992 oraz z zakładami pośredniczącymi w dostawach sprzętu mikrokomputerowego i prowadzącymi serwis sprzętu,

[Polecenie służbowe nr 17/88](#)
- zakończenie produkcji z dniem 30.09.1988 r.:
 - podsystemu sterowania pamięciami dyskowymi SDS-30/60-1 na numerze 165,

- adaptera UPD-305-8/5 na numerze 1129,
- Uniwersalnej Mikroprocesorowej Jednostki Sterującej UMJS-10 na numerze 46,

Polecenie służbowe nr 4/88

- sprzedaż eksportowa:
 - eksport mc. R-34 do ZSRR i Czechosłowacji, podsystemów i procesorów teleprzetwarzania PTD EC-8371.01 do ZSRR, Czechosłowacji, NRD, mikrokomputerów do ZSRR i kalkulatorów do ZSRR, NRD,
 - eksport mikrolaboratoriów mobilnych do badania wody (AW-11) i do badania gleby (AG-12) oraz laboratoriów do nauczania podstaw mechaniki (FMP) do ZSRR,
 - eksport modułowych systemów automatyki INTELEKTRAN do Chin,

Realizacja 1987, 1988 i plan eksportu na 1989 r.

- zawiązanie przez ELWRO spółek z udziałem zagranicznych partnerów:
 - pierwszej w kraju spółki polsko-francuskiej ELWRO-45 Sp. z o.o., z udziałem dwóch firm francuskich, Instytutu KSAiP i ELWRO, eksportującej do Francji prace w zakresie oprogramowania,

Pierwsza elwrowska z udziałem zagranicznym

- spółki w Berlinie Zachodnim SET-SUPERWAVE ELWRO TRADING GmbH z udziałem firmy z Tajwanu i z Berlina Zachodniego. Przedmiot działalności: import i eksport dla ELWRO,
- zawiązanie/przystąpienie do spółek z udziałem krajowych partnerów:
 - 3 spółki stanowiące kanały dystrybucji wyrobów ELWRO na rynku krajowym w obszarach: banki, księgowość, szkoły,

Uchwała nr 282/88 Rady Pracowniczej

- 2 spółki wspierające ELWRO w obszarze prac badawczo-rozwojowych,
- honorowa odznaka „Za zasługi dla oświaty” przyznana dla ELWRO

Minister dziękuje

1989

- 30 lecie ELWRO

Okolicznościowy tekst Dyrektora Naczelnego ELWRO

- uruchomienie i przekazanie do eksploatacji systemu komputerowego R-34 w Pyongson KRLD,

Sprawozdanie z delegacji służbowej

- utworzenie Sztabu Wyborczego ELWRO przy Komitecie Obywatelskim „Solidarność”

Pismo sztabu wyborczego

- wybór do Sejmu RP pracownika ELWRO Andrzeja Piszela pełniącego funkcję przewodniczącego Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa,
- zawiązanie/przystąpienie do spółek z udziałem partnerów krajowych:
 - 3 spółki stanowiące kanały dystrybucji wyrobów ELWRO na rynku krajowym w obszarach ochrony środowiska i automatyki przemysłowej oraz na rynkach zagranicznych (komputery militarne),
 - 3 spółki wspierające ELWRO w obszarze prac badawczo-rozwojowych,

Udział ELWRO w spółkach kapitałowych

Wykaz spółek i wniesione udziały

- podziękowanie Rektora Akademii Medycznej dla Janiny Rudze (z-cy dyr. ds. ekonomicznych) i przyznanie przez Senat Akademii Medycznej Złotej Odznaki Honorowej „Academia Medica Wratislaviensis” dla Andrzeja Musielaka (dyrektora Elwro) za wieloletnie wsparcie udzielane przez Elwro dla klinik Akademii Medycznej we Wrocławiu,

Pismo Rektora Akademii Medycznej

Legitymacja nr 389/89 złotej odznaki honorowej

- eksport mc. R-34 do ZSRR (4 szt.) i Czechosłowacji (6 szt.), procesów teleprzetwarzania PTD EC-8371.01 do ZSRR (90 szt.), Czechosłowacji (10 szt.), NRD (30 szt.) i na Kubę (7 szt.) oraz mikrokomputerów do ZSRR i Czechosłowacji,

Plan eksportu na 1989 r.

- eksport aparatury:
 - eksport laboratoriów mobilnych do badania wody (AW-11), do badania gleby (AG-12) i laboratoriów do nauczania podstaw mechaniki (FMP) oraz modemów do ZSRR,
 - eksport modułowych systemów automatyki INTELEKTRAN do

Chin i Turcji,

- eksport aparatury kontrolno-pomiarowej do ZSRR, Turcji, Indii,

[Sprzedaż kraj i eksport Zakładu Elektroniki](#)

- eksport automatyki przemysłowej,

[Sprzedaż kraj i eksport Zakładu Automatyki](#)

- zatwierdzenie programu zapewniającego wypracowanie zysku w 1989 r. na poziomie pozwalającym na uruchomienie dodatkowych środków m.in. na wynagrodzenia , dzięki wykonaniu:

- 25 szt. mc. R-34
- 190 szt. PTD
- 10 szt. PTD-M
- 4400 szt. ELWRO-801AT
- 6000 szt. ELWRO 800 Junior
- 54000 szt. kalkulatorów ELWRO 330/343

[Uchwała nr 194/89 Rady Pracowniczej](#)

- rozpoczęcie przez wyspecjalizowane firmy o międzynarodowej renomie (S.G. Warburg & Co. Ltd oraz KPMG z Londynu) opracowania spełniającego standardy zachodnie:
 - dokumentów oceny ELWRO (walory, potencjał, kadra, pozycja rynkowa kraj i Europa Wschodnia, sieć handlowa za granicą, sieć serwisowa w kraju i za granicą itd) opracowanych w formie „INFORMATION MEMERANDUM” przeznaczonego dla potencjalnych inwestorów zagranicznych,
 - dokumentów wyceny ELWRO i analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej, majątkowej, dochodowej itd. za lata 1986 – 1989 opracowanych wg zachodnich zasad księgowości, prezentujących także możliwe do uzyskania korzyści przez inwestorów zagranicznych,

[Uchwała nr 208/89 Rady Pracowniczej](#)

- dane ekonomiczno-finansowe za lata 1986-1989 i przewidywane za 1990 r. oraz inne wielkości charakteryzujące stan ELWRO w 1989 r. przedstawiają niektóre dane z opracowanych przez S.G. Warburg i KPMG dokumentów oceny pozycji ELWRO oraz dokonanej wyceny i analizy sytuacji finansowej wg zachodnich (GAAP) standardów księgowości czytelnych dla potencjalnych inwestorów:
 - zysk za 1989 r. zatrzymany (do podziału) wg zachodnich zasad

księgowości 42,361 mld zł (10,39 mln USD),

- przychody ze sprzedaży produktów i usług w 1989 r.: 117,775 mld zł wg zasad zachodnich,

Wyniki finansowe 1986-1989

- największy udział w sprzedaży 1989 r. miały 4 grupy wyrobów:
 - ❖ mikrokomputery – 35%
 - ❖ systemy teleprzetwarzania – 15,6%
 - ❖ systemy i sprzęt komputerowy – 12,0%
 - ❖ kalkulatory – 10,0%

Udział grup wyrobów w sprzedaży krajowej i eksporcie

- eksport stanowił ok. 58% sprzedaży wyrobów i usług do 16 krajów, z tego sprzedaż bezpośrednia do krajów RWPG wynosiła 64,4% co jest odzwierciedleniem rozwinięcia przez ELWRO sprawnej sieci handlowej i serwisowej w Europie Wschodniej,

Rynki zagraniczne

- rynek krajowy stanowił ok. 42% sprzedaży wyrobów i usług ELWRO, z tego sprzedaż bezpośrednia na rynku krajowym wyniosła 78%,

Rynek krajowy

- rozbudowana zagraniczna sieć handlowa i serwisowa ELWRO (delegatury i przedstawicielstwa BHZ oraz Punkty Obsługi Technicznej - POT Elwro-Serwis) w ZSRR, Czechosłowacji, NRD, na Węgrzech, w Bułgarii,

Zagraniczna sieć handlowa

- krajowa sieć serwisowa tworzona od lat 60-tych, obejmująca całe terytorium Polski składająca się z 8 krajowych Oddziałów ELWRO-Serwis,

Krajowa i zagraniczna sieć serwisowa

- ELWRO uczestniczyło w 15 międzynarodowych targach i wystawach w 1989 r.,
- środki netto tj. majątek ELWRO pomniejszony o zobowiązania, oszacowany przez KPMG wg stanu na dzień 31.12.1989 r. wynosił 418,226 mld zł,

Oszacowane środki netto

- na koniec 1989 r. zatrudnionych było 4459 osób,

Struktura zatrudnienia wg kwalifikacji

1990

- wraz z przygotowaniem, z udziałem S.G. Warburg i KPMG niezbędnych dokumentów dla zainteresowania potencjalnych partnerów zagranicznych powiązaniem kapitałowym z ELWRO, rozpoczęto prace w celu przygotowania ELWRO do przekształcenia w spółkę akcyjną. W styczniu 1990 r. powołany został zespół ds. przekształcenia ELWRO,

[*Uchwała nr 234/90 Rady Pracowniczej*](#)

- realizowanie przedsięwzięcia inwestycyjnego pt. „Uruchomienie produkcji układów scalonych”,

[*Polecenie służbowe nr 2/90*](#)

- wyłączenie ze struktury ELWRO Zakładu Elektroniki z siedzibą przy ul. Ślężnej we Wrocławiu i przekształcenie w przedsiębiorstwo samodzielne pod nazwą Zakład Elektroniki „TEL-EKO” zarządzeniem Ministra Przemysłu nr 194/org/90 z dnia 28.04.1990 r.,
- zatwierdzenie przez dyrekcję ELWRO (7.05.1990 r.) dokumentów opracowanych przez S.G. Warburg oraz KPMG i upoważnienie S.G. Warburg do przekazywania Memorandum Informacyjnego potencjalnym inwestorom,

[*Pismo z dnia 7.05.1990 r.*](#)

[*Memorandum informacyjne*](#)

[*Analiza informacji finansowej*](#)

- opracowane dokumenty przewidywały, że:
 - ELWRO zostanie przekształcone w spółkę akcyjną,
 - partner zagraniczny miałby pełną reprezentację we władzach spółki, prawa głosu i inne prawa odpowiadające 35% lub 50 % udziału w kapitale akcyjnym,
 - partner przeznaczyłby pewną kwotę w walutach wymienialnych na rozwój przedsiębiorstwa,
 - partner określiłby co i jak wniósłby do ELWRO jako technologie i know-how,
 - udział partnera spowodowałby opracowanie nowych wyrobów ELWRO lub produkowanie przez ELWRO wyrobów partnera,
 - ELWRO jest zainteresowane, aby udział partnera umożliwił wejście spółki na nowe rynki,

[*Możliwości współpracy i formy współdziałania*](#)

- S.G. Warburg pełniąc rolę doradcy i aktywnie uczestnicząc w przygotowaniu dokumentów, pełnił także wiodącą rolę w procesie poszukiwania i kontaktów o zasięgu światowym dla pozyskania inwestorów dla ELWRO, a także w przygotowaniu spotkań i negocjacji z potencjalnymi partnerami/inwestorami. Zainteresowanie związkiem z ELWRO zgłosiło do S.G. Warburg szereg firm zagranicznych. Spotkania i wstępne negocjacje w kraju i zagranicą, przygotowane przez S.G. Warburg, z potencjalnymi inwestorami zainteresowanymi powiązaniem z ELWRO w szczególności w branżach: komputerowej, telekomunikacyjnej (cyfrowe centrale telegraficzne), rtv oraz automatyki przemysłowej miały miejsce przez okres do połowy listopada 1990 r.

Lista potencjalnych inwestorów

- eksport – plan na 1990 r. w tym uruchomienie na Kubie 7 sztuk (nr fabryczne od 805 do 811) procesorów teleprzetwarzania PTD EC-8371.01,

Plan eksportu na 1990 r.

Sprawozdanie z delegacji służbowej

- wybór na IV kadencję Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa i wybór prezydium rady (6.06.1990 r.),
- ogłoszenie konkursu na stanowisko Dyrektora ELWRO (uchwała Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa z dnia 12.07.1990 r.),

Uchwała nr 12/90 Rady Pracowniczej

- uchwałą z dnia 14.09.1990 r. Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa odwołuje Andrzeja Musielaka ze stanowiska Dyrektora ELWRO – rozwiązanie stosunku pracy następuje z dniem 31.12.1990 r.,

Uchwała nr 30/90 Rady Pracowniczej

- eksploatacja nadzorowana w wykonaniu pracowników ELWRO-Serwis systemu R-34 w Instytucie Matematyki w Pyongson KRLD wraz ze sporządzeniem protokołu zakończenia okresu gwarancyjnego systemu,

Sprawozdanie z delegacji służbowej

- zawarcie z Kapsh'em umowy, dotyczącej produkcji central telefonicznych, uwarunkowane podpisaniem umowy z Poczta Polska

Protokół z posiedzenia Rady Pracowniczej z dnia 24.09.1990 r.

- zakończenie prac nad powołaniem przez ELWRO fundacji dla

wsparcia załogi w procesie prywatyzacji. Fundacja została zatwierdzona przez Ministra Przemysłu i jesienią była w fazie rejestracji sądowej. Ponadto wspomaganie załogi w prywatyzacji umożliwiało przystąpienie ELWRO do Banku Własności Pracowniczej S.A. w Gdańsku,

- uchwalenie w lipcu 1990 r. ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych stworzyło możliwość przekształcenia ELWRO w spółkę akcyjną i udostępnienia przez Skarb Państwa podmiotom zagranicznym akcji w spółce powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego.

Minister może przekształcić przedsiębiorstwo państwowe w spółkę na wspólny wniosek dyrektora przedsiębiorstwa i rady pracowniczej po zasięgnięciu opinii zebrania delegatów pracowników i organu założycielskiego (art 5.1 pkt 1 ustawy o prywatyzacji p.p).

Zgodnie z ustawą o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych uchwaloną w lipcu 1990 r. Skarb Państwa obejmuje w spółce akcyjnej 100% akcji, z tego 20% przeznaczone jest na zasadach preferencyjnych dla pracowników, a 80% może być udostępnione (sprzedane) wybranym inwestorom.

Przekształcenie ELWRO w spółkę akcyjną stwarzało możliwość wprowadzenia inwestorów do zakładów (tj. wyodrębnionych jednostek w strukturze organizacyjnej ELWRO) po ich przekształceniu w spółki z ograniczoną odpowiedzialnością np. Zakładu Automatyki i innych będących przedmiotem zainteresowania inwestorów,

Powiązania kapitałowe po przekształceniu w spółkę akcyjną

- przygotowywanie wniosku do Ministra Przekształceń Własnościowych o przekształcenie ELWRO w spółkę akcyjną – wystąpienie dyrektora do Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa o wyrażenie zgody na przekształcenie ELWRO w spółkę akcyjną,
- Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa uchwałą nr 47/90 z dnia 25.10.1990 r. wyraża zgodę na przekształcenie ELWRO w Spółkę akcyjną,

Uchwała nr 47/90 Rady Pracowniczej

Ministerstwo Przemysłu wraz z Ministerstwem Przekształceń

Własnościowych zaproponowało grupie 60. przedsiębiorstw-eksporterów (w tym dla ELWRO) zagrożonym utratą rynków Europy Wschodniej, przekształcenie w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa i pomoc w kojarzeniu z inwestorami zagranicznymi wraz z patronatem Banku Światowego, o czym poinformowano Radę Pracowniczą,

*[Fragment z protokołu posiedzenia
Rady Pracowniczej w dniu 30.10.1990 r.](#)*

- uchwałą nr 54/90 z dnia 30.10.1990 r. Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa uchyla swoją uchwałę nr 47/90 z dnia 25.10.1990 r. – „w związku z tym traci moc ww. uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przekształcenie Zakładów Elektronicznych ELWRO w spółkę akcyjną”,

[Uchwała nr 54/90 Rady Pracowniczej](#)

- kolejną uchwałą nr 55/90 z dnia 30.10.1990 r. Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa postanawia:
 - wyrazić zgodę na rozpoczęcie procesu przekształcenia ELWRO w spółkę - procesu, który „winien odbywać się w formie negocjacji i wspólnych ustaleń Dyrektora, Rady Pracowniczej z Min. Przekształceń i Min. Przemysłu”,
 - zobowiązać dyrektora naczelnego, wyłonionego w drodze konkursu, do wystąpienia z formalnym wnioskiem do Ministra Przekształceń Własnościowych w celu przekształcenia ELWRO w spółkę
 - zobowiązać dyrektora naczelnego do „natychmiastowego powołania zespołu specjalistów, którego zadaniem będzie przygotowanie przedsiębiorstwa do prywatyzacji”,

[Uchwała nr 55/90 Rady Pracowniczej](#)

Dyrektor wyłoniony w drodze konkursu mógłby wystąpić o przekształcenie ELWRO dopiero po objęciu funkcji, to jest w terminie po 1.01.1991 r. Termin ten przesądzał o utracie szansy znalezienia się w grupie przedsiębiorstw wykorzystujących ofertę pomocy Ministerstw i Banku Światowego w kojarzeniu z obcym kapitałem,

Zespół d/s przekształceń własnościowych został powołany już w dniu 30.01.1990 r. uchwałą RPP nr 234/90.

- w dniu 30.10.1990 r. dyrektor naczelny wykonując postanowienie Rady Pracowniczej z uchwały nr 55/90 powołuje Poleceniem Służbowym nr 17/90 Zespół Przygotowawczy do Przekształcenia Przedsiębiorstwa ZE ELWRO w spółkę akcyjną,

[Polecenie służbowe nr 17/90](#)

- niespodziewane odstępianie od zgody na przekształcenie ELWRO w spółkę akcyjną nastąpiło po tym gdy popularyzowane także przez niektórych posłów, ich zdaniem korzystniejsze dla pracowników rozwiązanie na drodze akcjonariatu pracowniczego, znalazło posłuch wśród członków Rady Pracowniczej. Akcjonariat pracowniczy był również przedmiotem wymiany poglądów podczas obrad Zebrania Delegatów Przedsiębiorstwa,

[Fragment z protokołu Zebrania Delegatów z dnia 7.11.1990 r.](#)

- prywatyzacja w wariantcie akcjonariatu pracowniczego wiązała się z likwidacją przedsiębiorstwa (art. 37.1 ustawy o prywatyzacji p.p.) w celu:
 - sprzedaży,
 - wniesienia do spółki,
 - oddania, na czas oznaczony, do odpłatnego korzystania przez spółkę pracowniczą do której przystąpiła większość pracowników likwidowanego przedsiębiorstwa a współnikami spółki są wyłącznie osoby fizyczne (Minister Przekształceń Własnościowych mógłby postanowić inaczej),

[Ustawa o prywatyzacji p.p. art. 37 do 39](#)

Skala przedsiębiorstwa ELWRO, wielkość jego majątku stanowiły o nierealności sprostania przez spółkę pracowniczą zobowiązaniom finansowym wobec Skarbu Państwa z tytułu odpłatności za korzystanie z mienia przedsiębiorstwa bądź jego zakupu. Ta forma spółki przekreślała możliwość przystąpienia inwestorów – zagranicznych.

- Zebranie Delegatów Przedsiębiorstwa wnosi do Rady Pracowniczej o przeprowadzenie referendum w sprawie przekształcenia ELWRO w

jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu przeprowadzenia prywatyzacji. Jednocześnie Zebranie Delegatów postanowiło wstrzymać się z wydaniem opinii w sprawie wyrażenia zgody na przekształcenie ELWRO w spółkę „do momentu zapoznania się z wynikami referendum”,

Uchwała nr 3/90 Zebrania Delegatów z dnia 7.11.1990 r.

- Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa uchwałą z dnia 16.11.1990 r. postanowiła o przeprowadzeniu, we wszystkich jednostkach ELWRO na terenie kraju, referendum na temat prywatyzacji,

Uchwała nr 60/90 Rady Pracowniczej

- zaprzestanie przez S.G. Warburg doprowadzania do kontaktów i negocjacji z potencjalnymi inwestorami zagranicznymi nastąpiło po próbach, bez rezultatu, przekonania do zmiany decyzji Rady Pracowniczej dotyczącej przekształcenia. Nie wpłynęło również na zmianę decyzji Rady uświadomienie skutków braku zgody na przekształcenie zarówno dla przedsiębiorstwa (wycofanie się inwestorów zagranicznych, zagrożenia dla przetrwania firmy itd.) jak również dla załogi (pozbawienie pracowników w wariacie akcjonariatu praw nabycia na zasadach preferencyjnych do 20 % akcji spółki, zagrożenie utrzymania miejsc pracy).
- Andrzej Musielak rezygnuje z kandydowania w konkursie na stanowisko dyrektora ELWRO na kadencję od 1.01.1991 r.,
- Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa powołuje Władysława Kierzkowskiego, pracownika z wieloletnim stażem w ELWRO-Serwis, na stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa ZE ELWRO od dnia 01.01.1991 r.,

Uchwała nr 62/90 Rady Pracowniczej

- dyrektor naczelny Andrzej Musielak mimo braku zgody Rady Pracowniczej na przekształcenie ELWRO wydaje Polecenie Służbowe nr 22/90 wraz z załączonym wzorcowym aktem notarialnym przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną i kwestionariuszem przedsiębiorstwa dla przygotowania wniosku do Ministra Przekształceń Własnościowych o przekształcenie ELWRO w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa,

Polecenie służbowe nr 22/90

- zarządzeniem ustępującego dyrektora naczelnego nr 26/90 z dnia

13.12.1990 r. tworzony jest zespół zadaniowy ds. central telefonicznych w Biurze Konstrukcyjnym ELWRO,

Zarządzenie nr 26/90

- Zebranie Delegatów Przedsiębiorstwa na posiedzeniu w dniu 18.12.1990 r. stwierdza, że w referendum nie uczestniczyło 2/3 załogi ELWRO, stąd referendum nie może być uznane za ważne, ale może być wzięte pod uwagę jako opinia załogi – stosunek odpowiedzi pozytywnych (tj. za przekształceniem) do negatywnych wyniósł 61 do 14,6%

Fragment protokołu z posiedzenia Zebrania Delegatów

- uchwałą nr 6/90 z dnia 18.12.1990 r. Zebranie Delegatów Przedsiębiorstwa uznaje referendum w sprawie prywatyzacji za nieważne,

Uchwała nr 6/90 Zebrania Delegatów

- Zebranie Delegatów Przedsiębiorstwa wyraziło, uchwałą nr 7/90 z dnia 18.12.1990 r., pozytywną opinię o przekształceniu ELWRO w spółkę akcyjną zobowiązując jednocześnie dyrektora i Radę Pracowniczą Przedsiębiorstwa do występowania z wnioskiem „w przedmiotowej sprawie w momencie najbardziej korzystnym dla przedsiębiorstwa i jego załogi”,

Uchwała nr 7/90 Zebrania Delegatów

- wynik finansowy z działalności 1990 r.:
 - sprzedaż: 419 805 mln zł,
w tym sprzedaż eksportowa: 272 122 mln zł,
 - zysk: 82 873 mln zł,
 - zysk po podatkach, dywidendzie: 64 13 mln zł,

Sprawozdanie F-01 za 1990 r.

1991

- radykalna przemiana struktury organizacyjnej ELWRO – zarządzeniem dyrektora ELWRO nr 2/91 z dnia 15.01.1991 w miejsce dotychczasowych pionów organizacyjnych tworzone są 3 dywizje: Dywizja Produktów Małoseryjnych, Dywizja Produktów Średnioseryjnych, Dywizja Produktów Wielkoseryjnych,

Protokół z posiedzenia Rady Pracowniczej dnia 04.01.1991 r.

Fragment protokołu z posiedzenia Zebrania Delegatów dnia 14.01.1991 r.

Zarządzenie nr 2/91 z zał. nr. 2 – schemat struktury

- powołanie z dniem 15.03.1991 r. dyrektorów 3 dywizji produktów, Dyrektora Produkcji i Rozbudowy oraz p.o. gł. Księgowego – Szefa Finansów na okres do 31.12.1991 r.,

[Uchwała nr 103/91 Rady Pracowniczej](#)

- wyłączenie zarządzeniem nr 159/org/91 Ministra Przemysłu z dnia 15.04.1991 r. ze struktury organizacyjnej ELWRO:
 - Zakładu Automatyki we Wrocławiu,
 - Zakładu Elektro-Automatyki w Górze Śląskiej,
- wdrożenie postępowania naprawczego w Zakładzie Elektroniki Użytkowej w Płakowicach zarządzeniem dyrektora nr 11/91 z dnia 28.05.1991 r.,

[Zarządzenie nr 11/91](#)

- w sytuacji znacznego zmniejszenia obciążenia pracą większości załogi postanowiono wstrzymać działalność gospodarczą przedsiębiorstwa w dniach: 02, 04, 31 maja; 01 czerwca; 27 lipca; 16, 17 sierpnia; 14 września,

[Pismo okólne nr 2/91](#)

[Pismo okólne nr 3/91](#)

- ocena działań zarządu przedsiębiorstwa za okres do 30.09.1991 r. dokonana przez Radę Pracowniczą Przedsiębiorstwa:
 - szczególnie trudna sytuacja ekonomiczno-finansowa „w dużym stopniu wiąże się z mało konsekwentnym, nie uwzględniającym wszystkich możliwości tkwiących wewnątrz przedsiębiorstwa, działaniem zarządu”,

[Uchwała nr 155/91 Rady Pracowniczej](#)

- przedłużenie do dnia 30.06.1992 r. pełnienia funkcji przez dyrektorów dywizji produktów małoseryjnych, produktów średnioseryjnych dyrektora produkcji i rozbudowy oraz gł. księgowego – szefa finansów,

[Uchwała nr 176/91 Rady Pracowniczej](#)

- sprzedaż zaakceptowana uchwałami Rady Pracowniczej:
 - samochodów będących w dyspozycji delegatur Czechosłowacji i ZSRR,
 - budynku Lipsk II przy ul. Ostrowskiego 7,
 - środków trwałych wg protokołu z dnia 8.11.1991 r.,
 - maszyn zgodnie z protokołem z dnia 29.11.1991 r.,

[Uchwała nr 156/91 Rady Pracowniczej](#)

[Uchwała nr 158/91 Rady Pracowniczej](#)

- dane dot. ELWRO za 1991 rok:
 - zatrudnienie na koniec roku, po wyłączeniu ze struktury ELWRO Zakładu Automatyki i Zakładu Elektro-Automatyki: 2133 osoby,
 - sprzedaż produktów i usług: 151 061 mln zł,
 - strata netto 80 124 mln zł,

[Sprawozdanie F-01 za 1991 r.](#)

[Notatka służbowa dotycząca badania sprawozdania finansowego](#)

1992

- Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa zwraca się do KZ NSZZ Solidarność o przesłanie formalnego wniosku dotyczącego odwołania całej Rady Pracowniczej w związku z uchwałą KZ NSZZ Solidarność,
[Uchwała nr 203/92 Rady Pracowniczej](#)
- zgoda Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa na sprzedaż zakładowego domu mieszkalnego przy ul. Ostrowskiej 1 (tzw. domu rotacyjnego),
[Uchwała nr 219/92 Rady Pracowniczej](#)
- współpraca pomiędzy ELWRO a utworzoną spółką NORTHERM TELECOM ELWRO działającej w oparciu o część majątku ELWRO,
[Pismo okólne nr 2/92](#)
- realizowana jest działalność produkcyjna w zakresie:
 - przetwórstwa mas plastycznych i blach,
 - obwodów drukowanych,
 - kabli, podzespołów elektronicznych,
 - kalkulatorów,
 - narzędzi i przyrządów,
- powołanie z dniem 05.06.1992 r. zespołu do opracowania programu restrukturyzacji ZE ELWRO
[Pismo okólne nr 4/92](#)
- uruchomienie z dniem 1.08.1992 r. procesu likwidacji Zakładu Elektroniki Użytkowej w Płakowicach,
[Zarządzenie nr 9/92](#)
- informacja Dyrektora o sytuacji ELWRO:
„sytuacja w której znalazł się nasz zakład jest bardzo ciężka. (...)rozważa się możliwość zwolnienia pracowników w ilości od 600-700 osób”,

*Fragment protokołu z posiedzenia
Rady Pracowniczej dnia 09.09.1992 r.*

- uchwała Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa dotycząca przedstawienia przez dyrektora w trybie pilnym działań szybkich, skutecznych i radykalnych dla zlikwidowania braku środków na bieżącą działalność – „nie podjęcie tych działań spowoduje całkowity paraliż przedsiębiorstwa w postaci wyłączenia ciepła, energii elektrycznej, telefonów itp.”,

Uchwała nr 24/92 Rady Pracowniczej

- utworzenie Zakładu Opieki Zdrowotnej „Pulsantia” w oparciu o majątek Międzyzakładowej Przychodni przy ul. Ostrowskiego 3,

Uchwała nr 26/92 Rady Pracowniczej

- wdrożenie procedury zwolnień grupowych

Pismo okólne nr 5/92

- likwidacja zagranicznych i krajowych delegatur ELWRO – zarządzenie dyrektora z dnia 3.12.1992 r.

Zarządzenie nr 13/92

- likwidacja i sprzedaż środków trwałych:
 - zlikwidowano 57 obiektów inwentarzowych i sprzedano środki trwałe w ilości 186 pozycji inwentarzowych, głównie maszyny, urządzenia, sprzęt komputerowy, samochody oraz budynek mieszkalny (dom rotacyjny),
- raport biegłych z badania sprawozdania finansowego ELWRO za 1992 rok wykazuje znaczne pogłębienie sytuacji kryzysowej:
 - strata netto wzrosła z 72 751 mln zł w 1991 r. do 179 451 mln zł za 1992 r.,
 - ELWRO utraciło zdolność płatniczą,
 - istnieje poważne zagrożenie dla kontynuowania przez ELWRO działalności w 1993 r.,

Fragment raportu z badania sprawozdania finansowego za 1992 r.

1993

- uruchomienie prac doprowadzających do złożenia wniosku o przekształcenie ELWRO w spółkę,

Zarządzenie nr 1/93

- Ministerstwo Przemysłu i Handlu w związku z sytuacją ekonomiczno-finansową ELWRO „rozważa możliwość wszczęcia postępowania naprawczego i ustanowienia zarządu komisarycznego”,

Pismo Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 23.02.1993 r.

- ELWRO w parze ze ZWUT-em z Warszawy będzie uczestniczyć w przetargu na zbycie akcji Skarbu Państwa po przekształceniu obu przedsiębiorstw w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Wg. informacji dyrektora sytuacja przedsiębiorstwa jest dramatyczna. „Jedyną naszą szansą jest szybka prywatyzacja naszego zakładu. Musimy przekształcić się w Jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa”,

Fragment z protokołu Rady Pracowniczej z 30.03.1993 r.

- akceptacja Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa uchwałą z dnia 07.04.1993 r. wniosku o przekształcenie ELWRO w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa,

Uchwała nr 92/93 Rady Pracowniczej

- pozytywna opinia Zebrania Delegatów na przekształcenie ELWRO w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa

Uchwała nr 2/93 Zebrania Delegatów

- uchwalenie regulaminu podziału i nabywania akcji przez pracowników ELWRO S.A.,

Uchwała nr 6/93 Zebrania Delegatów

- przekazanie w dniu 10.05.1993 r. do Ministerstwa Przekształceń Własnościowych wniosku dotyczącego prywatyzacji ELWRO oraz wycena ELWRO i przygotowanie memorandum informacyjnego przez firmę zagraniczną BAIN COMPANY w terminie do 10.07.1993 r.

Fragment protokołu Rady Pracowniczej z 19.05.1993 r.

- oddłużenie ELWRO przez banki otwiera drogę do przekształcenia w spółkę akcyjną,

Artykuł „Dziś oddłużenie Elwro”

Fragment protokołu Rady Pracowniczej z dnia 16.08.1993 r.

- przedłożenie Ministerstwu Przekształceń Własnościowych propozycji składu zarządu i prokurentów przyszłej spółki akcyjnej,

Pismo z dnia 16.08.1993 do Ministra Przekształceń Własnościowych

- przekształcenie ELWRO w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa aktem notarialnym Rep. A nr 8214/93 z dnia 23.08.1993 r. Spółka

została wpisana w dniu 1.09.1993 r. do Rejestru Handlowego w dziale B pod numerem 4152 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna VI Wydział Gospodarczy Rejestrowy,:

- kapitał akcyjny: 20 000 mln zł
- Skarb Państwa: 100% akcji

[Z raportu badania sprawozdania](#)

[Ze sprawozdania z działalności Spółki](#)

- sprzedaż przez Skarb Państwa 80% akcji ZE ELWRO S.A. dla firmy SIEMENS AG – umowa sprzedaży akcji z dnia 23.09.1993 r.

Kapitał akcyjny po sprzedaży i struktura:

20 000 mln zł; 80% Siemens AG, 20% Skarb Państwa,

[Ze sprawozdania z działalności Spółki](#)

- uchwałą Zarządu nr 2/93 z dnia 30.12.1993 r. zdecydowano o:
 - rozbiórce obiektów, wywozie gruzu oraz plantowaniu terenu „A” i w drugim etapie o rozbiórce obiektów galwanizerni i lakierni,
 - likwidacji środków trwałych w postaci budynków, budowli na wartość netto 19 032 mln zł,
 - spisaniu w straty ELWRO S.A. nakładów inwestycyjnych w wysokości 19 806 mln zł poniesionych na realizację zadania inwestycyjnego p.n. „Budowa Zakładu Układów Scalonych”,

[Uchwała zarządu nr 2/93](#)

**Budynek produkcyjny przed wyburzeniem w 2004 r.
fot.: Jan Olejnik**

Burzenie budynków serwisu i produkcyjnego oraz teren po wyburzeniu.
 fot.: Jan Olejnik.

- dane dotyczące ELWRO za okres I-VIII 1993 r.:
 - zatrudnienie na koniec sierpnia: 1 138 osób,
 - przychody ze sprzedaży produktów i usług: 39 289 mln zł,
 - zysk netto: 1 311 mln zł,

[Sprawozdanie F-01za 1993 r.](#)

- dane dotyczące spółki ELWRO S.A. za okres IX – XII 1993 r.:
 - zatrudnienie na koniec 1993 r. : 1052 osoby
 - sprzedaż produktów i usług : 15 010 mln zł
 - przychody z dzierżawy powierzchni : 2 258 mln zł
 - strata: : 119 521 mln zł

[Ze sprawozdania za okres IX 1993r. – XII 1994 r. – dane osobowe zał. 8](#)
[Ze sprawozdania za okres IX 1993r. – XII 1994 r. – dane ekonomiczne zał. 5](#)

1994

- podwyższenie przez Siemens AG kapitału akcyjnego ELWRO S.A. do wysokości 509 307 mln zł.
 Struktura udziałów w kapitale akcyjnym spółki po podwyższeniu:
 - Siemens AG - 99,2%
 - Skarb Państwa - 0,6%
 - pracownicy - 0,2%
- wyprzedaż majątku trwałego za kwotę 28 192 mln zł,
- dane dotyczące Spółki ELWRO S.A. za 1994 r.:

- zatrudnienie	: 394 osoby
- sprzedaż produktów i usług	: 42 536 mln zł
- przychód z dzierżawy powierzchni	: 15 572 mln zł
- strata:	: 266 155 mln zł

[Ze sprawozdania za okres IX 1993r. – XII 1994 r – jak wyżej](#)

1995

- kapitał akcyjny ELWRO S.A. po denominacji: 50,930 700 mln zł, (denominacja: 10 000 zł = 1 zł po denominacji),
- objęcie przez pracowników przysługujących im akcji ELWRO S.A. – struktura udziałów w kapitale po objęciu akcji przez pracowników:
 - Siemens AG - 99,2%
 - Skarb Państwa - 0,2%
 - pracownicy - 0,6%

[Ze sprawozdania – struktura własnościowa](#)

- wyprzedaż składników majątku trwałego za kwotę 1,125 mln zł (po denominacji),
- dane dotyczące Spółki ELWRO S.A za rok 1995 r.:
 - zatrudnienie : 231 osób
 - sprzedaż produktów i usług : 6,295 mln zł (po denominacji)
 - przychody z dzierżawy powierzchni : 1,537 mln zł (po denominacji)
 - strata: : 4,180 mln zł

[Ze sprawozdania – rachunek zysków i strat 1995](#)

1996

1997

1998

1999

- struktura udziałów w kapitale akcyjnym bez zmian,
- wyprzedaż składników majątku trwałego:
 - w 1996 r. za kwotę 3,833 mln zł
 - w 1997 r. za kwotę 1,396 mln zł
 - w 1998 r. za kwotę 0,624 mln zł
 - w 1999 r. bez sprzedaży
- sprzedaż produktów i usług:
 - w 1996 r. 4,871 mln zł
 - w 1997 r. 5,825 mln zł
 - w 1998 r. 8,429 mln zł

- w 1999 r. 15,701 mln zł
- przychody z dzierżawy powierzchni:
 - w 1996 r. 1,715 mln zł
 - w 1997 r. 2,447 mln zł
 - w 1998 r. 3,247 mln zł
 - w 1999 r. 4,094 mln zł
- zatrudnienie:
 - w 1996 r. 194 osoby
 - w 1997 r. 178 osoby
 - w 1998 r. 176 osób
 - w 1999 r. 173 osoby
- wynik finansowy:
 - w 1996 r. strata: 2,943 mln zł
 - w 1997 r. zysk: 5,2 tys. zł
 - w 1998 r. zysk: 14,3 tys. zł
 - w 1999 r. zysk: 636,4 tys. zł

[Ze sprawozdania – działalność gospodarcza w 1997 r.](#)

[\(dane 1996 r. w załącznikach nr 2 i 4\)](#)

[Ze sprawozdania – działalność gospodarcza w 1998 r.](#)

[Ze sprawozdania Telect S.A. – rachunek zysków i strat 1999 r.](#)

2000

- zmiana właściciela ELWRO – sprzedaż przez Siemens AG posiadanych 99,2% akcji ZE ELWRO SA dla amerykańskiej firmy TELECT HOLDINGS Inc. – umowa sprzedaży akcji z dnia 29.02.2000 r.,

[Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Telect Polska S.A. za 2000 r.](#)

- wykreślenie ZE ELWRO S.A. z rejestru sądowego postanowieniem z dnia 26.05.2000 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabryczna Wydział VI Gospodarczy Rejestrowy,

[Postanowienie Sądu Rejonowego](#)